

plura congerit similia D. Ioannes Baptista. Valençuela Velasquez in cons. 151. à num. 40. cum sequentibus, tom. 2. & per eundem text. resolutum, quod vbi feudum fuit in aliquibus ex partium, vel concedentis dilutione alteratum, non ideo nouam in totum assunxit formam; sed in modo in non alteratis antiquam reuinat naturam, per literam in cap. 1. vbi alijs quoque de feudo non habent. propr. natu. Romanus consil. 70. n. 2. Decius consil. 193. col. pen. Curtius Senior, in tractatus feudorum, part. 1. quest. 6. col. 6. Paris. consil. 23. num. 26. volum. 1. Lofredus consil. 1. num. 168. Sardus consil. 445. a num. 58. lib. 3. & in consil. 63. num. 29. post Bald. Socin. Neuiza. Natura. Roland. Menoch. & Beccius. & si una pars supplicationis fuerit confirmata tantum, & concessa, cetera intelligentur reprobata & rejecta. Seraphinius decif. 467. num. 6. ex Parisio consil. 20. num. 15. lib. 1.

Ex quibus concludenter resoluendum erit commissionem, & inhibitionem Rotaem super tercia appellatione à re iudicata, aut tribus conformibus emissam retinendam in Senatu, cùm sit expedita contra utilitatem publicam, & praetudicium iuriis tertio quæsiu, ne illis vtauatur pars.

Et erit aduentandum, quod inhibitiones (de quibus in singulis quatuor conclusiōibus adscriptis à principio huius cap.) sunt retinendas in Senatu ne illis aliquomodo vtauatur imtrans iuxta late tradita in 2. conclusione, cap. 26. à num. 33. cum seqq. hac 2. part. ne ex viu eatur, & reproductione in Rota exortiantur dama intollerabili praecaūtia, & per Nos considerata ibide, à num. 51. & seqq.

Tamen etiam annoctandum erit, inter inhibitiones retinendas in Senatu (quas haec tenet à principio huius cap. retulimus) alia connuveranda erit, nempe inhibito emanata super beneficio possesso & obtento ab aliquo exemplo, cum in eo, & super omnibus liribus beneficii administrationē tangentibus iurisdictio priuataria sit Ordinarii, prout late deduximus supra hac 2. part. cap. 15. per toium, vbi à principio quod quevis commissio non subscripta propria manu Sanctissimi retinenda erit in Senatu causa huiusmodi Ordinario remissa. Et in specie quod inhibito in huiusmodi causa sit contra Decretum expressum Concilij Tridentini, ibidem videtur poteris a num. 13. cuius verba retulimus.

C A P V T X X X I I .

Delegato ex commissione non subscripta super appellatione (quaerere) non fuit emissa) procedenti in causa prout in prima vigore clausula (quam, & quas) inclusa in eadem, vel super articulo separato, an obster noua Tridentini dispositio, ita ut nihilominus sit per Senatum Ordinario remissio.

S V M M A R I V M .

Commissio imperata super appellatione, qua non fuit emissa nullus est, num. 1. Ex commissione super appellatione, que non extat, potest prout in prima iurisdictio, si habeat clausulam (quam, & quas) n. 2. Ita ut tunc sententia in gradu appellationis non existat, lata prout in prima, sit prima, n. 3. Clausula (quam, & quas) amittit effectum suum ex Concilio Tridenti, ex qua non potest procedi prout in prima, nisi commissio sit subscripta manu Sanctissimi, n. 4. Aliis fratribus Tridentini Decreto, cum facile fore imperante extare legitimè appellatione afferere, ut obtineat commissione cum clausula (quam, & quas) & effugere iudicium Ordinarii, n. 5. Clausula (quam, & quas) sapit auocacionem, & transferri in Delegatum taciti iurisdictionem super tota causa principali, n. 6.

Idem etiam affirmat Scaccia, & alij per Nos citati in tractat. de Regia protectione, 3. part. cap. 16. à num. 25. quibus addit Rotam, ut per Latinum in posthum. tom. 1. decif. 552. num. 9.

Auocatio

Auocatio expressa non subscripta non tollit primam instantiam Ordinarii ex Concilio Tridentini, num. 7.

Tacitum non potest plus operari quam expressum, cum quo datur equalitas tantum, n. 8.

Extensis sue comprehensionis materia in rationis identitate fundatur, non in minoritate, num. 9.

Ad superiorē nisi ex legitima appellatione non denoluitur causa ante diffinitam, & appellatione non existente, perseuerat Ordinarii iurisdictio, num. 10.

Clausula (quam, & quas) virtute non potest Index procedere prout in prima, quando impetratur commissio super appellatione à diffinita, si de appellatione non constat, & de ratione fundamentali, num. 11.

Ram indicatum non potest Princeps per scriptum subseruire de ordinaria potestate, n. 12.

Clausula (quam, & quas) Index non procedit tanquam in prima etiam de iure communis, nisi deficiant appellatio, & sententia simul, n. 13.

Clausula (quam, & quas) amittit effectum, quo procedebatur prout in prima, nisi commissio fuerit subscripta manu Sanctissimi ex novo Decreto Trident. num. 14.

Per clausulam (quam, & quas) poterat Index appellationis se intromittere in articulo separato & diverso, iure communis auctoritate, n. 15.

Hodie ex Trident. nullummodo, nisi commissio sit subscripta, quia requiri nonum iudicium, & nouam instantiam tangenter Ordinaria, numer. 16.

Clausula (quam, & quas) amittit suos effectus, si pars aduersa non citetur ad dicendum contra commissione, num. 17.

Subscriptio manu Sanctissimi non preservat effectus clausula (quam, & quas) quibus in aliquo cause de iure priuatur, n. 18.

Clausula (quam, & quas) non tribuit iurisdictionem in causa principali, quando ab ea emissa fuit appellatio, quia non appetit; secum quandofuit appellatum ab interlegitoria, n. 19.

Et de ratione, num. 20.

 NTER variis iuris commissis effectibus a Neothericis attributis tunc huic clausula (quam, & quas) ille unus quod eius virtute possit Delegatus ad causam appellationis datum nihilominus procedere prout in prima instantia, quando non constituit appellatione fusile emissam, quo causa licet regulariter commissio super appellatione (quaerere vera non extat, nec appetit interpolata) sit nulla & inefficax, prout ex pluribus probatum supra cap. 31. à n. 56. & seqq.

Tamen quando in prefata commissione appellationis non apparent in ista clausula (quam, & quas) posse impetrare eundem iudicem Delegatum procedere in causa prout in prima instantia, eo quod tacite eandem primam instantiam Papa intelligitur auocasse ab inferiori, & in hunc Delegatum transferatur (vt scimus à num. 6. decimū) affirmant nonnulli Doctores, & Rota decisiones, ut ex Sancro in regula de infirmis resignant, quest. 34. num. 4. Achillis de Graffis decif. 14. alias 30. comissa causa, num. 1. de scriptio, sequitur (licet sub dubio, & scrupulo) Caesar de Graffis decif. 8. num. 5. & Caesar

Batz. decif. Bononiens. 47. in causa vertente, n. 57.

& 38. Marchesan. de commissione, part. 1. de commissione, appellat. in Rem. Causa, in verbis, necnon quam & quas, num. 31. in fin. & num. 41.

fol. 48. in 2. premissione. Scaccia de appellatioib. quest. 3. num. 5. & 6. videndum a num. 3. Augustinus Barbola clausul. 121. num. 9. Marta clausula

120. num. 2. part. 1. Rota in Romana Salutani interdit. 14. Decembri 1596. coram Cardinale Lancelloto impressa per Marchesaniū de commissione, part. 1. pag. 62. & apud Seraph. decif.

114. num. 2. & 3.

Ita quod sententia lata in gradu appellationis, & quae non appetit, nec extat, sustinetur tamquam in prima, & ac si in prima instantia lata fuerit, & vt prima sententia sustinetur, Achillis decif. 14. Graffis decif. 5. num. 5. de scriptio. Sancro. decif. 124. num. 5. versicul.

Et hoc veterius. Seraphinius decif. 124. num. 2. & decif. 123. num. 3. Barbola decif. 121. num. 12. & fuit dictum in una Pacis Canonizatio

17. Iunij 1615. coram Vbaldo Senio. impresa per Farnaciū decif. 73. num. 5. part. 2. recent. declarata tamen prout a num. 10. & seqq.

Hodie tamen iste nostra clausula effectus penitus evanuit flante & noua dispositione Concilij Trident. ses. 24. de reformatione, cap. 20.

quo expresse sublatas sunt omnes auocationes in prima instantia, quia propria manu Sanctissimi non sunt subscriptæ, ideoque si commissio appellationis legitime non subfuerit, eo quod non constat de appellatione, aut de sententia interloquitoria continentia grauamen irreparabile, vel diffluvia vim habente iuxta determinationem eiusdem Tridentini. Index ipse Delegatus non poterit se intromittere in causa, procedendo tamquam in prima, in praedictum Ordinarii iurisdictionis, & colligantium, ut diximus sibi, nam ex hac via fieret notissima fraude Concilij Tridentini Detrecto, & cum in facultate esset cuiuslibet volentis effugere iudicium, & hoc quodlibet colore, primam Ordinarii instantiam evenerit: quippe cum agnoscatur quod directe non potest id consequi, facilè ei fore fingere, & falsò supponere sententiam iam ab Ordinario latam, & appellationem à te emissam, ut obtineat commissione cuiuslibet iudicium super ea, ad hoc vt virtute clausula (quam, & quas) liberè procedat, & cognoscatur in prima instantia, quas fraudes iura non patiuntur, in abhorcent; & quod vim via prohibetur alieni, ad id alia admitti non debet, ex vulgaris iuris regula.

Tum etiam, quia si aliqua ratione Doctores citati, & num. 2. & 4. hinc attribuant effectum huic clausula (quam, & quas) ea potissimum, quia per cam tacita inducit auocatio in translatio in iurisdictionem super tota causa & negotio principali, quia dicta clausula lapit auocationem à iudice inferiori. Hondeodus consil. 27. num. 44. & 45. Menochius consil. 87. num. 5. Augustinus Barbola in clausula 121. num. 14. & 15. & videndum num. 2. & 3.

Sed sic est, quod nec expresa auocatio in prima instantia non subscripta & propria manu Sanctissimi potest hunc effectum operari, ut probat manifeste dict. Concil. Triad. 120. Et ego eo catere debet penitus ita clausula, & quia & tacitum non potest plusquam expessum operari, Beccius consil. 37. num. 24. Beroius consil. 134. & videndum num. 2. & 3.

Q q lib. 1.

lib. 1. Surdus conf. 28. num. 121. post medium. lib. 1.

Gratianus disceptation. forens. lib. 5. cap. 133.

num. 15. & cap. 649. num. 13. & seqq. & cap. 161.

num. 47. & 48. Surdus decif. 317. à num. 12. &

seqq. non nullus alios citat Cartebal. in tract. de

indicio, decif. 2. sub num. 600. Rota per Farina-

cium in posthum. tom. 2. decif. 495. licet enim

virtus effectus aequalis attribuatur, & non de-

bemus tacitum ad maiorem extenderet, & pro-

trahere, ut elegantem in similibus consideraret.

Franchus in cap. constit. super glori. fin. de election.

lib. 6. Immola in l. si vero §. de viro ff. solus. ma-

trix. Socin. conf. 9. num. 6. & seqq. lib. 3. Aretin.

conf. 5. num. 20. Craut. conf. 176. num. 2. lib. 2.

Christophorus de Paz de tenuta cap. 57. sub num.

283. & est origine dictum Bald. in cap. secun-

do requiri, num. 4. & 5. de appellat. vt in qual-

iter materia comprehensibili nunquam hat com-

prehensio casus, quo minor ratio veritat. cum

tota materia extencionis sue compressionis in

rationis identitate fundetur, non in minoritate;

sicque maiorem vim non debemus attribuere

tacito, quam expresso, cum ab hoc vt plurim-

reguletur, ex vulgaribus, ac ideo sicut

auocationem expressam non subscriptam repro-

bat Concil. Trident. in prima instantia; mul-

tò fortius tacitam subscriptione pariter ca-

rentem.

Tum etiam, quia si ex Trident. in dist. cap. 20.

prohibitus est t adire superiori ante diffini-

tiam nisi per viam appellationis legitimam à

dissimile vim habente, vel damnum inferente

irreparabile, vt ex eodem patet decreto; si non

constat de appellatione legitima, necnon legiti-

mam interiecta, nec item de sententia ipsa, vt

intellig. Scaccia de appellationib. cap. 3. num. 6.

cum Barzio decif. 47. num. 37. & 38. cum hoc

casu deficiat qualitas legitimans recessum, &

sic adhuc iam maneamus in prima instantia Or-

dinarij, qua nec etiam expreſſe aduocanda erit

absque subscriptione proprie manus Sanctissimi;

ergo nec per tacitam illa deficiente, & si

virtute dicta clausula (quam, & quas) non po-

terit procedere in causa principali.

Quare obiter aduentendum (in quo aliqui

confunduntur loquuntur citati DD.) t quod

huius clausula effectus reiatus non potest villo-

modo, etiam de iure communi verificari in

commissione super appellatione à sententia dif-

ficiuntur, vt in eadem causa possit iterum proce-

di, tanquam in prima instantia, non conitto de

appellatione emissa, quia si non fuit inter-

posita, t sententia transit in rem iudicantem

ex iuribus vulgaribus (quam nec Princeps de

potestate Ordinarij potest eveneret, nec per

suum rescriptum refusare causam iam deci-

sam, nec velle censeatur, vt latè diximus supra

cap. 31. à num. 63. cum seqq. igitur nec iudex

Delegatus poterit iterum lo in causa finita in-

tronierte; sed (de iure communi loquitur) illa

clausula deficiente appellatione, poterit fortiori

effectum, quo ad alias diversas causas, quæ eius

virtute intelliguntur Delegato commissi, vt in

prima instantia de illis cognoscatur, latè Augusti-

nus Barboſa claus. 121. à num. 2. cum sequentibus.

At verò ad hoc vt in eam causa operetur di-

cta clausula ad effectum procedendi in prima

instantia, t præcise requiritur quod simili defi-

ciant appellatio, & sententia narrata in com-

missione; prout loquuntur & declarant Barzius

& Scaccia de appellat. cap. 3. num. 6. nam tunc de

iure communi potest iudex cognoscere prout

in prima instantia, & sic intelliguntur quæ su-

præ num. 3. alij non poterit procedere etiam de

iure communi iudex iuxta dictam declaratio-

ne, quæ iam de iure novo Concilij Trident.

nequeunt prevalere, nisi eadem commissio cum

dicta clausula (quam, & quas) sit subscripta

manu Ponificis, vt dicto effectus consequi,

& operari valeat prout dictum est, num. 4.

Inde etiam infetur quod licet (iure communi

attento) t ex commissione appellationis di-

ctam clausulam continentem possit Delegatus co-

gnoscere, & se intronierte super alij articu-

lis diversis, vt latè Augustin. Barbosa clausul.

121. num. 3. hodie tamen nullatenus, t nisi

fuerit subscripta, quia cum articuli diversi, &

separati à priori in iudicium deducto pendent,

& appellato, requirant novum, & diversum

iudicium, nouam & diversam instantiam, hæc

Ordinario omnino pertinet, à que deficiente sub-

scriptione propriæ manus Sanctissimi, nullaten-

us auocatur, ex eod. Trid. prout abundè diximus

suprà hac p. 8. per iustum, & c. 9. & c. 13. quibus

locis latè probata est hac vera resolutionis; igitur

absolute tenendum est quod in quolibet casu,

quo destruita primæ Ordinarij instantia, sem-

per clausula (quam, & quas) hodie amittit vires

suas, suoque vberrimos effectus, eidem à iure

communi attributos, quoties commissio, qua

eadem clausula apponitur, non fuit subscripta

propria mano Sanctissimi iuxta notioriem di-

positionem Concil. Trid. nec Index Delegatus

talij clausula virtute hodie potest extendere

manus suas.

Noratur vltiū, quod esti prædicta com-

missio t cum dicta clausula (quam, & quas) sit

subscripta propria manus Sanctissimi, amitterit

suos effectus, & idem operatur, ac si non sit

apposita; quando ad talis commissionis expe-

ditionem non fuerit citata aduerta pars, cuius

interest, ad dicendum, & allegandum contra

illam; prout etiam, quando non sunt seruiti

termini substantiales soliti in iudicio expeditio-

nis, vt per Verall. decif. 125. num. 2. part. 3. Mar-

chesan. de commissionib. part. 1. pag. 201. num. 66.

in ultima impressione. Barbos. dict. clausul. 121.

num. 51. quoniam cum tunc etiam de iure com-

mmuni t dicta clausula nihil opertur, nec habeat

dictos effectus, illi non supplerunt per subscrip-

tionem, quæ solum solemnitate adhibet illi,

non autem immunit eius naturam, nec in alijs

nouam influit, iuxta quæ lacrimis deduximus

hec 2. part. cap. 30. §. 1. à num. 15. cum seqq.

quia cum sub dicta clausula, hijs effectus non

contineantur (vbi deficit citatio partis) illos

non potest attribuere, nec comprehendit

subscriptio propria manus Sanctissimi-

mi; prout ibidem probauimus

à num. 17. usque ad

finem.

CAPUT

Apostolus huius generis retinere iusta ex parte cau-

sa, num. 17. & seqq.

Senatus personam Principis representat, n. 18.

Ad ius famel à se abdicatum & renuntiatum re-

grebus denegatur, n. 19.

Personæ loquentis in dispositione non comprehendendur, num. 10.

Nisi ubi subiecta materia aliud suaderet,

n. 21.

Vel nisi eadem militis ratio in persona loquentis,

que in alia, num. 12.

Regis protectione cessat ubi Concil. Trid. cessat & nec

disponit, num. 13.

Inquisitoris delegatam dumtaxat, non Ordinariam

exercit in iurisdictionem, n. 14.

Delegatus iurisdictionis non comprehendendur in Trid.

preferente primam instantiam Ordinarij, n. 15.

Cui non conuenient verba legi, eius dispositio

adaptatur, ibidem.

Rex Catholicus de iure, & usi recepto, munito

indulis Apostolicis retinet, & examinat litteras

infringentes ius & privilegia S. Inquisitionis,

Regalis protectionis inseparabiliter inheret Regia

dignitatis, maximè in iusta fide, n. 27.

Rex Catholicus est protector unicus S. Inquisitionis,

ibidem.

Quam à se abdicare, aut renunciare non potest, nisi

final Coronæ renuntiet, n. 28.

Regaliam suam, & potestatem penes se residentem

magis ostendat abdicatio, & auocatio causarum

a suis magistris, n. 20.

Tribunalia Regia nomine Regis, & precario ab

ipso exercent, n. 30.

A Rege tanquam à fonte destitut potestas, & iuris-

dictio omnis, & ad eum restitut, & revertitur,

num. 31.

Ex Decreto Regio prohibente causas S. Inquisitionis

ad Senatum trahi per viam violencia excepta

reperiuntur ipsa Regis persona, n. 35.

Cui non adaptatur ratio prohibitionis eiusdem De-

cretri, num. 36.

Ad examen litterarum Apostolicarum infringenti

principia Regis S. Inquisitionis Rex priuatus

eligit fideliissimos Senatores, qui omni secreto

Regem consulant de inconveniis, n. 37.

Similares referunt, afferentes Regem posse retainere

litteras Apostoli in prædictum S. Inquisitionis,

ex ei defensionis naturalis, n. 38.

Regalis retentionis semper Rex virit pro tuendis

indulitis S. Inquisitionis, ut ex pluribus exem-

plaribus his infirmis offenditur, n. 39. & seqq.

Præmatica Regis Ferdinandi, referunt, quia mul-

titis ponit ministris quilibet imperantes litteras

Apostoli & illas etiam per Cedulones publicantes,

infringentes iura S. Inquisitionis in qualibet in-

stantia, n. 40.

Pronosticatio Regi a refertur, qua mandat detineri litteras

in causa S. Officio pertinente, & ne publi-

centur, donec ab ipso Rege examinetur, n. 41.

Ex Regi pragmatice colliguntur quondam reten-

tionem litterarum tangentium S. Inquisitionem

perire ad Senatum Regum, n. 41.

Regis immediata persona, an comprehendendatur sùm

Decretum prohibitiuum, num. 43.

Postea tamen dimanauit Decretum prohibitiuum,

Q. 2. cilium.